

Ons pedagogisch handelen kinderdagverblijf De Uitdaging

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Augustus 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogische kwaliteit en we stimuleren die op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Lisa Masseling.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: Onze hoeken zijn uitnodigend en het spelmateriaal is op een aantrekkelijke manier gepresenteerd. Inspiratieavond Leigraaf, inrichten van rijke hoeken. Implementatie van nieuwe kind volgsysteem. In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 177,5 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- We heten alle kinderen 's ochtends bij de deur welkom; noemen de kinderen bij binnenkomst bij de naam en kijken de kinderen even aan. Kinderen worden bij de deur van de groep gebracht en overgedragen aan de pedagogisch medewerker. Hiervoor is gekozen omdat dit rust geeft op de groep.
Met het ophalen mogen de ouders op de groep komen.
- We kijken goed wat kinderen nodig hebben. Vooral baby's 'praten' als ze klein zijn met vooral met hun lijf. Als het huilt proberen we te interpreteren waarom het huilt. Bijvoorbeeld honger, behoefte aan geborgenheid, behoefte aan aandacht, moeheid, een vieze luier, overprikkeling.
 - Singen er zit altijd 1 iemand op de grond bij de kinderen.
- Als het kind iets vertelt luisteren we naar hem/haar en stellen eventuele vragen.
- Om 9.30 uur gaan we aan tafel of in de kring en begroeten we alle kinderen door middel van het 'goedemorgen' lied, kinderen kunnen dan vertellen wat ze meegemaakt hebben.
- We passen ons aan het tempo van het kind aan. We geven het kind de tijd om te reageren en op zijn/haar eigen manier zichzelf te kunnen zijn.
- Voor kinderen die zindelijk worden werken we met een stickerbeloningssysteem.
- We leren de kinderen netjes om te gaan met het speelgoed, leggen uit dat het stuk kan gaan en dat we er dan niet meer mee kunnen spelen.
- We zeggen 'sorry' als we iemand pijn doen.
 - We praten op kindhoogte
- We werken met dagritme kaarten zodat het kind weet wanneer wat gaat gebeuren. Bij de allerkleinste benoemen we wat er gaat gebeuren en hoe we dat doen.
- We nemen de tijd voor de kinderen als ze de aandacht nodig hebben, voor een knuffel, even op schoot zitten of een praatje willen maken. Bijvoorbeeld door een fruihapje en of fles op graag op schoot te geven.
- We stimuleren kinderen dingen zelf te doen zoals bijvoorbeeld zelf uitkleden, een knuffel uit het bakje pakken, de eigen jas van de kapstok pakken.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- We geven de kinderen individuele aandacht door samen een activiteit te doen, boekje te lezen, samen te puzzelen etc. We maken op deze manier optimaal gebruik te maken van de contactmomenten zonder onnodige afleidingen.
- Tijdens het vrij spelen mogen de Kinderen zelf kiezen of ze aan een activiteit mee willen doen. Als ze dit niet willen, mogen ze zelf iets anders kiezen of aan een andere activiteit deelnemen.
- Er zijn keuze-speelmomenten: via een mandje met afgebeelde spelmaterialen erin mogen de kinderen het plaatje kiezen van waar ze op dat moment mee willen gaan spelen. Dit doen we om kinderen voor te bereiden op hoe het later op de basisschool gaat.
- Tijdens het spelmoment vinden we contact erg belangrijk, we gaan bij de kinderen zitten en spelen soms mee om het spel een nieuwe prikkel/impuls te geven.
- We letten goed op non-verbale communicatie, we ondernemen actie door daarop in te spelen.
- Benoemen van situaties, zodat de kinderen 'begrijpen' wat er is gebeurd of gaat gebeuren.
- Kinderen mogen, als ze klaar zijn met eten, van tafel af. Ze hoeven niet allemaal op elkaar te wachten. Zo kunnen de kinderen die wat meer tijd nodig hebben ook rustig blijven zitten.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Een kind mag zijn die hij/zij is; hij/zij mag zelf zijn/haar ritme aangeven.
- Van proberen kun je leren; ontdekken/vallen/knoeien etc. hoort daarbij en is niet erg.
- Wij stellen zoveel mogelijk vragen in plaats van antwoorden te geven. Wij proberen de oplossing van de kinderen uit en we kijken met elkaar of deze oplossing werkt. Zo niet, dan proberen we het op een andere manier.
- Wij geven kinderen de tijd om zelf na te denken en een oplossing te vinden.
- Als iets niet lukt en/of de kinderen komen zelf niet tot een oplossing, vragen wij aan een ander kind om het voor te doen. Zo leren kinderen van elkaar.
- Wij bieden hulp waar nodig. Wij stimuleren de kinderen om elkaar te helpen. Wij geven de kinderen positieve feedback en complimenten.
- Wij stimuleren kinderen zichzelf aan en uit te kleden.
- De kinderen helpen mee opruimen van het speelgoed waarmee zij gespeeld hebben.
- De kinderen helpen mee met het tafeldekken en afwassen.
- Wij stimuleren de kinderen hun eigen boterham te smeren en zelf water te pakken uit de waterkan op tafel.
- Wij maken individuele afspraken met het (iets oudere) kind als er andere aandacht nodig is dan de standaard regels die er op de groep gelden.
- Baby's mogen zelf op ontdekking door de groepsruimte, zij kunnen zich vrij door de ruimte bewegen.
- Als de allerjongsten in de grondbox liggen, weten de andere kinderen dat zij hier niet in mogen spelen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Elke groep is ingericht met verschillende hoeken. De kinderen kunnen hier zelfstandig spelen en het spel materiaal dat hier aanwezig is ondersteunt het spel. De kinderen kunnen het spel materiaal zelf pakken.
- Vanuit de visie van Emmi Pikler geven wij kinderen de ruimte om zelf vrij te spelen en te ontdekken, waardoor de kinderen hun eigen grenzen verkennen. Zo kan een baby in eigen tempo een bijvoorbeeld een rammelaar ontdekken, verkennen, proeven en hierbij eigen interesse ontdekken. Langzaam een zelfbeeld vormen en eigen grenzen verkennen.
- Wij werken met thema's zoals de seizoenen, vervoer, wie ben ik, ziek etc. Wij proberen hierbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld van de kinderen. De activiteiten en de materialen die we aanbieden sluiten aan op het thema. Wij maken een jaarplanning waarbij de thema's ingepland worden.
- Wij bieden spel- en handvaardigheid materiaal aan dat de fantasie en creativiteit van de kinderen prikkelt (geen voorbedachte) werkjes die de kinderen namaken).
- Het spel materiaal past bij de leeftijd en belevingswereld van het kind.
- Wij hebben spel materiaal dat uitnodigt om te ontdekken en ontwikkelingsgericht leren.
- Wij hebben een gang waar we kinderen bewegingsactiviteiten aan kunnen bieden.
- De peuters krijgen zowel vrije spelmomenten als keuzemomenten aangeboden, dan zijn het afgebakende activiteiten waaruit gekozen mag worden. Tijdens de kleine kring ligt het accent op het oefenen van bepaalde vaardigheden.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Bij afwezigheid van een vaste pedagogisch medewerker kiezen we ervoor om een andere vaste medewerker op de groep te laten werken.
- We houden ons zoveel mogelijk aan het dagprogramma en vertellen de kinderen wat we gaan doen. Met de dagritme kaarten visualiseren voor kinderen wat we wanneer gaan doen.
- We nemen duidelijk afscheid van elkaar door te zwaaien en te vertellen waar we naar toe gaan.
- Door middel van liedjes en het benoemen ervan laten we de kinderen weten wat we gaan doen, opruimen, fruit eten.
- We gebruik van de dagritme kaarten zodat kinderen weten wat er gaat gebeuren, dit geeft ze een houvast.
- We kiezen ervoor om gedurende de dag om speelgoed te wisselen gedurende, zodat de kinderen niet overprikkeld raken. Zo komt bijna wel al het speelgoed en ontwikkelingsmateriaal aanbod.
- We wisselen drukke en rustige activiteiten af. Voor het slapen gaan bieden we geen drukke activiteit aan maar lezen we een boekje voor.
- Soms is er een stagiaire op de groep, hij/zij is in principe boventallig (extra) op de groep aanwezig.
- Als een kind jarig is besteden we daar uitvoerig aandacht aan.
- Als kinderen met 4 jaar het kinderdagverblijf gaan verlaten is er een overdracht naar school zodat het kind een goede start kan maken op de basisschool.
- Ons dagritme ziet er globaal uit volgens onderstaand schema:
 - (7.00) 7.30 – 9.00 worden kinderen gebracht
 - 9.00 – 9.30 vrij spelen
 - 9.30 – 10.00 fruit eten
 - 10.00 – 10.30 toiletbezoek en verschonen kinderen
 - 10.30 – 11.30 activiteit
 - 11.30 – 12.00 lunchen
 - 12.00 – 12.30 uitkleden en verschonen/toiletbezoek
 - 12.30 – 14.30 slapen de kinderen die dat nodig hebben/de oudere kinderen rusten uit
 - 14.30 – 15.00 aankleden kinderen/ verschonen
 - 15.30 – 16.00 Yoghurt eten en drinken
 - 16.00 – 17.00 activiteit
 - 17.00 – 18.00 (18.30) worden kinderen opgehaald

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We stimuleren de kinderen om samen te spelen,
- De kinderen mogen kiezen in welke speelhoek zij willen spelen. Zo vormt zich dan elke keer weer een andere samenstelling van kinderen in het groepje. De kinderen spelen in rust met elkaar en dit sluit aan bij de behoefte van het kind.
- De oudere kinderen leren rekening houden met de jongere kinderen. Wij maken de oudere kinderen er op attent dat ze de jonge kinderen de ruimte geven in hun spel en stimuleren dit door bepaalde situaties te ondervangen en uit te leggen aan het oudere kind.
- We zien vaak dat de oudere kinderen ook veel naar de jonge kinderen trekken. Ze vinden het leuk om bijvoorbeeld aan tafel een stukje brood te geven aan een baby of om er op de grond bij te gaan zitten. De oudere kinderen kunnen helpen bij de verzorging van de baby door bijvoorbeeld een spugdoek of speelgoed aan te geven.
- We kiezen ervoor om aan twee tafels zitten tijdens het eetmoment om zo de rust te creëren, de pedagogisch medewerkers hebben zo ook meer aandacht voor het onderlinge contact tussen de kinderen en hun zelfredzaamheid.
- We leren de kinderen, door met andere kinderen te praten, problemen kunnen worden opgelost. Als een kind iets niet wilt, zeggen we tegen de ander, “stop hou er mee op”.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We zeggen 'sorry' als we iets hebben gedaan wat niet goed is of geven een hand.
- We leren de kinderen dat ieder kind uniek is en zich op zijn/haar eigen tempo ontwikkelt.
- Als een kind zegt dat een ander kind nog niet zelf zijn jas aan kan doen, zeggen we dat dit niet erg is en dat we het knap vinden dat hij/zij dit wel probeert.
- We laten kinderen in hun waarde.
- We betrekken de kinderen veel bij de dagelijkse bezigheden, zoals de tafeldekken, meehelpen met de boodschappen, zo leren de kinderen spelenderwijs.
- Door niet te veel speelgoed aan te bieden, worden de kinderen ook niet veel afgeleid en kunnen ze veel meer in hun spel opgaan.
- Het opruimen doen we in spel vorm, om het voor de kinderen leuk te houden we helpen ook mee, dat stimuleert te kinderen en kan je het goed begeleiden.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Tijdens de intake stemmen we met de ouders onder andere het slaap en eetritme van het kind af, we proberen dit ritme op het kinderdagverblijf zoveel mogelijk aan te houden. Naarmate het kind groter wordt en het ritme gaat verschuiven nemen wij dat over op het moment dat de ouders aangeven dat ze dat graag willen. Dit is ook van toepassing op de eetgewoonten. Na drie maanden vindt er vrijblijvend een evaluatiegesprek plaats. Jaarlijks vinden er 10 min gesprekken plaats. Tijdens dit gesprek wordt het welbevinden van je kind besproken. Als er zorgen zijn omtrent de ontwikkeling maken we al eerder een afspraak en wachten we niet tot het tien minutengesprek.
- Mocht het zo zijn dat een kind gebruik maakt van externe hulp zoals een fysiotherapeut dan is er overleg tussen alle betrokken partijen en kan het zo zijn dat de fysiotherapeut in de groep samen met het kind aan de slag gaat.
- Kinderen die drie jaar zijn en dit willen, gaan op bezoek bij het leerplein. Kinderen vinden dit leuk en spannend. Zo maken ze al kennis met school en hun mentor. We lenen soms ook materialen van school die we met de peuters gebruiken. Zo bieden we hen extra uitdaging.
- Samen met basisschool De Uitdaging en bso De Uitdaging vormen we een kindcentrum. Door onze samenwerking creëren we voor kinderen een doorgaande lijn van nul tot dertien jaar.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- De buitenruimtes zijn afgesloten door middel van een hek en een poortje wat op slot kan.
- Iedere groep heeft hoge deurklinken zodat de kinderen niet zelf de ruimte uit kunnen/ de deur niet zelf open kunnen maken.
- Op het momenten dat een baby op de grond aan het spelen is zit er een pedagogisch medewerker in de buurt om zijn/haar veiligheid te waarborgen. De grondbbox is een afgeschermd plek voor de allerkleinste biedt ook die veiligheid.
- Als kinderen door iemand anders wordt opgehaald dan de eigen ouders, is het belangrijk dat dit wordt doorgegeven aan de pedagogisch medewerker, anders geven we de kinderen niet mee. Als we hier niet over geïnformeerd zijn, nemen wij altijd eerst contact op met de ouders.
- We hebben een beleid van gezonde voeding, dit geldt ook voor de traktaties met de verjaardagen. We willen de kinderen een goed voorbeeld geven. Voor meer informatie of voorbeelden van gezonde traktaties kun je terecht bij de pedagogisch medewerker van de groep.
- De oudere kinderen spelen soms op het schoolplein of speeltuin in de buurt. Hierbij zullen voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn.
- Als we naar buiten gaan voor een uitstapje in de buurt, maken we gebruik van de ringen-slinger dit is voor de veiligheid van de kinderen, deze kunnen ze goed vasthouden en op deze manier blijven we bij elkaar.
- Het vierogenprincipe is in principe verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. In ons kinderdagverblijf realiseren we dit op de volgende manier:
- Fluitenkruid en Bolderik staan met elkaar in verbinding en door middel van een raam in de tussendeur en toegangsdeuren is er zicht op hetgeen er op de groep gebeurt. Dit geldt eveneens voor groep 3 en groep 4.
- Bij de start van de dag om 7.30 is er op iedere groep een pedagogisch medewerker bij het kinderdagverblijf aanwezig. Een pedagogisch medewerker is aanwezig vanaf 7.30 uur. De pedagogisch medewerkers van de bso maken gebruik van het leerplein, grenzend aan het kinderdagverblijf.
- Op dagen dat er voor zowel het kinderdagverblijf als de bso maar één pedagogisch medewerker nodig is, dan kan er een gezamenlijke start gemaakt worden. Op deze manier is er altijd een tweede volwassene in de directe omgeving aanwezig. De uitwerking van het vierogenprincipe en de maatregelen die we hierbij nemen hebben we besproken met de oudercommissie.